

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/198/2018
Identifikačné číslo spisu: 1212205225
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1212205225.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. A., nar. X. T. XXXX, bývajúceho F. Q., P. X, 2/ B. A., bývajúcej v Q., P. X, 3/ L. A., bývajúceho v Q., P. X, zastúpených Advokátskou kanceláriou Advokáti Heinrich s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lombardiniho 22B, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Roman Heinrich, proti žalovaným 1/ Stavebnému bytovému družstvu Bratislava II, so sídlom v Bratislave, Strojnícka 8, 2/ I. T., bývajúcemu v Q., P. X, zastúpenému JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou v Bratislave, Lachova 32, 3/ L. N., bývajúcej v Q., P. X, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kadnárova 83, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ivan Syrový, PhD., o určenie vlastníctva členských práv a povinností k družstvu a o neplatnosť právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 9/2012, o dovolaní žalovaného 2/ a žalovanej 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2017 sp. zn. 2 Co 99/2016, takto

rozhodol:

Dovolania o d m i e t a.

Žalobcom priznáva náhradu trov dovolacieho konania proti žalovaným 2/ a 3/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 8. januára 2016 č. k. 14 C 9/2012-570 určil, že (pôvodný) žalobca (T. A., nar. XX. P. XXXX, zomrel X. P. XXXX) je vlastníkom členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve Stavebné bytové družstvo Bratislava II spojených s bytom č. XX na 1. poschodí na P. ulici č. X v Bratislave, evidovaný na LV č. XXXX, Správa katastra pre Hlavné mesto Bratislavu, katastrálne územie M., v bytovom dome súp. č. XXXX, na parcele registra C, parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 290 m² (výrok I.). Určil, že dohoda o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve Stavebné bytové družstvo Bratislava II, Strojnícka 8, Bratislava, IČO: 00 169 382, spojených s bytom č. XX na 1. poschodí na P. ulici č. X v Q., evidovaný na LV č. XXXX, Správa katastra pre Hlavné mesto Bratislavu, katastrálne územie M., v bytovom dome súp. č. XXXX, na parcele registra C, parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 290 m², uzavretá medzi žalovaným 2/ a žalovanou 3/ dňa 26. septembra 2011, je neplatná (výrok II.). Výslovil, že o trovách konania rozhodne po

právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že F. Q. ako prevodca uzavrel 9. septembra 2004 so žalovaným 2/ ako nadobúdateľom dohodu o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve. Prevodca, ako právny nástupca svojej tety G. Q., je stranou v konaní o určenie neplatnosti závetu na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 14 C 48/1996 v právnej veci žalobcu T. Q. proti žalovanej I. P., týkajúcej sa bytu na P. ulici č. X v Q., ktorého nájomníčkou bola členka Stavebného bytového družstva Bratislava II až do svojej smrti G. Q.. Predmetom napadnutého závetu G. Q. zo 16. mája 1994 sú aj práva a povinnosti spojené s členstvom v bytovom družstve. Predmetom dohody o prevode práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve sú členské práva a povinnosti spojené s členstvom v Stavebnom bytovom družstve Bratislava II. Prevodca ako možný zákonný dedič členských práv a povinností svojej tety G. Q., previedol členské práva a povinnosti na nadobúdateľa, ktorý ich nadobúda do výlučného vlastníctva. Strany sa dohodli, že právne následky tejto dohody, spočívajúce v prevode členských práv a povinností, nastanú len za splnenia dvoch podmienok. Prvou podmienkou je, aby súdne konanie vyššie uvedené, ktorého predmetom budú členské práva a povinnosti, sa skončí úspechom prevodcu, v dôsledku ktorého bude nepochybné, že prevodca je nadobúdateľom členstva v bytovom družstve a nositeľom s tým súvisiacich práv a povinností. Druhou podmienkou je skutočnosť, že v dôsledku dohody, úradného rozhodnutia či inej právnej skutočnosti bude nepochybné, že prevodca je členom bytového družstva a nositeľom s tým súvisiacich členských práv a povinností. Cena za prevod členských práv a povinností bola určená dohodou a predstavuje 100 Sk. Výška ceny je konečná. Nadobúdateľ sa zaviazal zaplatiť nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv týkajúcich sa bytu, s ktorým súvisia členské práva a povinnosti, a to v plnej výške po tom, ako nastanú právne následky tejto dohody a po predložení ich vyúčtovania zo strany bytového družstva. Prevodca sa zaviazal podniknúť všetky právne úkony, aby mohol byť nepochybným nadobúdateľom členských práv a povinností. Prevodca sa zaviazal najmä riadne pokračovať v súdnom konaní, aby sa v jeho dôsledku mohol stať nepochybným nadobúdateľom členských práv a povinností. Nadobúdateľ sa stane nájomcom bytu po prevode členských práv a povinností po splnení oboch odkladacích podmienok a po predložení tejto dohody bytovému družstvu. Pravosť podpisov na dohode bola notársky overená. Žalobca ako nadobúdateľ a žalovaný 2/ ako prevodca uzavreli 26. augusta 2005 dohodu o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve, v ktorej prevodca vyhlásil, že je splnomocnencom právneho nástupcu nebohej G. Q., v konaní o neplatnosť závetu. Predmetom dohody sú členské práva a povinnosti spojené s členstvom v Stavebnom bytovom družstve Bratislava II. Prevodca ako splnomocnenec zákonného dediča členských práv a povinností po neb. G. Q., prevádza členské práva a povinnosti na nadobúdateľa, ktorý ich nadobúda do výlučného vlastníctva. Strany sa dohodli, že právne následky tejto dohody, spočívajúce v prevode členských práv a povinností, nastanú len za splnenia dvoch podmienok. Prvou podmienkou je, aby súdne konanie uvedené vyššie, ktorého predmetom sú členské práva a povinnosti, skončilo úspechom prevodcu, v dôsledku ktorého bude nepochybné, že prevodca je nadobúdateľom členstva v bytovom družstve a nositeľom s tým súvisiacich práv a povinností. Druhou podmienkou je skutočnosť, že v dôsledku dohody, úradného rozhodnutia či inej právnej skutočnosti bude nepochybné, že prevodca je členom bytového družstva a nositeľom s tým súvisiacich členských práv a povinností. Cena za prevod členských práv a povinností - odstúpenie bola určená dohodou a predstavuje 1 300 000 Sk. Výška ceny je konečná. Nadobúdateľ sa zaviazal zaplatiť nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv týkajúcich sa bytu, s ktorým súvisia členské práva a povinnosti, a to v plnej výške potom, ako nastanú právne následky tejto dohody a po predložení ich vyúčtovania zo strany bytového družstva. Nadobúdateľ sa zaviazal uhrádzať od 1. septembra 2005 všetky náklady spojené s užívaním bytu. Prevodca sa zaviazal podniknúť všetky právne úkony, aby mohol byť nepochybným nadobúdateľom členských práv a povinností. Prevodca sa zaviazal najmä riadne pokračovať v súdnom konaní, aby sa v jeho dôsledku mohol stať nepochybným nadobúdateľom členských práv a povinností, pričom sa zaviazal neodkladne po nadobudnutí členských práv a povinností v termíne do 30. októbra 2005 previesť členské práva a povinnosti na nadobúdateľa, ktorý následne požiadala o odkúpenie do osobného vlastníctva. Nadobúdateľ sa stane nájomcom bytu po prevode členských práv a povinností po splnení oboch odkladacích podmienok a po predložení tejto dohody bytovému družstvu. Neoddeliteľnou súčasťou dohody bola zmena na sumu 1 050 000 Sk, podpísaná 26. augusta 2005. Pravosť podpisov na dohode bola notársky osvedčená. V dodatku k dohode o prevode členských práv a povinností spojených

s členstvom v bytovom družstve nadobúdateľa prehlásili, že boli oboznámení so stavom a opotrebovaním danej nehnuteľnosti a ako takú ju od prevodcu preberajú. Z príjmových pokladničných dokladov vystavených žalovaným 1/ bolo zistené, že žalobca zaplatil nedoplatky vzniknuté v súvislosti s užívaním bytu na P. X v Q. v celkovej výške 239 457,50 Sk. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 28. novembra 2007 č. k. 14 C 481/1996-353 bolo určené, že závet je neplatný. Z osvedčenia o dedičstve z 12. júla 2011, právoplatného 28. novembra 2011 vyplýva, že nositeľom členských práv a povinností k družstevnému bytu na P. ul. č. X v Q. sa stal F. Q. s povinnosťou vyplatiť spoludedičom sumu 10 000 €. Žalovaný 2/ podaním doručeným žalovanému 1/ 15. júla 2011 požiadal o prevod členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve na základe dohody o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v družstve k družstevnému bytu na P. ulici č. X v Q. uzavretej medzi F. Q. a žalovaným 2/. Žalovaný 1/ podaním adresovaným F. Q. z 19. augusta 2011 označeným ako oznámenie o prevode členských práv a povinností oznámil tomuto, že berie na vedomie predloženú dohodu a uviedol, že členské práva a povinnosti spojené s členstvom prechádzajú na nadobúdateľa dňom 2. septembra 2011 a súčasne žalovaný 1/ uzavrel so žalovaným 2/ k predmetnému bytu nájomnú zmluvu od 2. septembra 2011. Žalovaný 2/ sa prihlásil za člena Stavebného bytového družstva Bratislava II podaním z 5. septembra 2011. Podaním z 26. septembra 2011 požiadala žalovaná 3/ žalovaného 1/ o prevod členských práv a povinností v zmysle dohody o prevode členských práv a povinností uzavretej medzi žalovaným 2/ a žalovanou 3/. K žiadosti predložila predmetnú dohodu. Žalovaný 1/ podaním z 19. augusta 2011 označeným ako oznámenie o prevode členských práv a povinností oznámil adresátovi, že berie na vedomie predloženú dohodu a uviedol, že členské práva a povinnosti spojené s užívaním bytu na P. ulici č. X v Q. prechádzajú na nadobúdateľa dňom 27. septembra 2011 a súčasne žalovaný 1/ a žalovaná 3/ uzavreli k predmetnému bytu nájomnú zmluvu od 27. septembra 2011. Žalobca adresoval žalovanému 1/ 18. októbra 2011 podnet na nevykonanie prevodu vlastníckeho práva k predmetnému bytu na základe platnej dohody uzavretej medzi ním a žalovaným 2/ a požiadal ho o predbežné nevykonanie prevodu bytu na tretiu osobu. Žalovaný 1/ reagoval na podnet oznámením, že s ním nie je v žiadnom právnom vzťahu a že žalovaný 2/ sa stal právoplatným nájomcom predmetného bytu a ako naloží so svojimi právami je na jeho rozhodnutí. Žalobca v období od novembra 2005 do decembra 2011 hradil pravidelné platby za služby spojené s užívaním predmetného bytu a tiež mu bolo zasielané pravidelné ročné vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním predmetného bytu. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 29. júna 2012 bola zamietnutá žaloba žalobcu proti manželom L. na uloženie im povinnosti kúpiť žalobcovi do osobného vlastníctva 4- izbový byt v Bratislave alebo zaplatiť mu finančnú náhradu. Ďalej poukázal na obsah písomného vyjadrenia T.. T. K. z 15. mája 2013 v súvislosti s predmetným bytom, ktorá sa zaoberá realitnou činnosťou, obsah výpovede svedkov L. Y., P. L.E., T. L., T. K., I. D., T. A., L. U., citoval čl. 6 bod 4 Stanov Stavebného bytového družstva, § 230, § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 36 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, § 39, § 40a Občianskeho zákonníka, § 80 písm. c/ OSP v súvislosti s charakterom určovacej žaloby, keď dospel k záveru, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že on je nositeľom členských práv a povinností v bytovom družstve viažucich sa na byt na P. ulici č. X v Q. a zároveň s tým spojené určenie neplatnosti dohody o prevode členských práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve uzavretej medzi žalovaným 2/ a žalovanou 3/, nakoľko toto určenie môže mať vplyv na zmenu postavenia žalobcu. Uviedol, že žalobca preukázateľne uzavrel so žalovaným 2/ dohodu o prevode členských práv a povinností 26. augusta 2005 s uvedeným obsahom. Táto dohoda je platná odo dňa jej uzavretia, lebo obsahuje všetky podstatné náležitosti a nebolo v konaní preukázané, že by nebola uzavretá slobodne. Tiež bolo preukázané vyplatenie ceny za prevod a sumy 50 000 Sk a sumy 250 000 Sk na krytie nedoplatkov viažucich sa na predmetný byt. Účinnosť dohody nastala splnením uvedených odkladacích podmienok. Právne následky dohody uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 2/ nastali okamihom nadobudnutia právoplatnosti osvedčenia o dedičstve dňa 12. júla 2011, nakoľko v dohode uzavretej medzi F. Q. a žalovaným 2/ nebol uvedený neskorší dátum účinnosti, keďže účinnosť tejto dohody bola viazaná na ten istý okamih. V dohode je nadbytočne a v rozpore s predchádzajúcimi ustanoveniami uvedené, konkrétne v čl. IV. bod 3, že sa prevodca zaväzuje neodkladne po nadobudnutí členských práv a povinností previesť členské práva a povinnosti na nadobúdateľa, popri čl. II. bod 4, podľa ktorého právne následky tejto dohody, spočívajúce v prevode členských práv a povinností nastanú bez ďalšieho splnením spomínaných odkladacích podmienok. Keďže účinnosť dohody nastala 12. júla 2011, žalobca v súlade s § 230 ObchZ mohol od tohto okamihu bez ďalšieho predložiť dohodu o

prevode členských práv a povinností príslušnému bytovému družstvu a dňom predloženia by sa stal ex lege členom bytového družstva a nositeľom s tým súvisiacich práv a povinností. Žalobca uvedenú dohodu (platnú a účinnú) preukázateľne predložil žalovanému 1/ ako príslušnému bytovému družstvu najneskôr 19. októbra 2011, a teda najneskôr týmto dňom sa stal nositeľom členských práv a povinností. Za účelové považoval tvrdenie žalovaných 2/ a 3/, že neplatnosť predmetnej dohody je zapríčinená tiež tým, že žalovaný 2/ previedol na žalobcu viac práv ako sám mal, pretože žalovaný 2/ uzavrel dohodu v obdobnom znení s F. Q., od ktorého sa ako nadobúdateľ stal vlastníkom členských práv a povinností v bytovom družstve po splnení tých istých odkladacích podmienok. Za nedôvodnú považoval aj námietku premlčania vznesenú žalovaným 2/, nakoľko premlčacia doba začala podľa § 101 OZ plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz a teda od účinnosti dohody t. j. od 12. júla 2011, nie odo dňa uzavretia dohody. Žaloba bola podaná 14. februára 2012. Napriek platnému uzavretiu dohody o prevode členských práv a povinností žalovaný 2/ uzavrel ako prevodca 27. septembra 2011 dohodu o prevode členských práv a povinností so žalovanou 3/, teda previedol na ňu práva, ktorými sám nedisponoval, preto je táto dohoda neplatným právnym úkonom (§ 39 OZ). Námietku žalovaného 1/ o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie tiež vyhodnotil za nedôvodnú, pretože bolo v konaní preukázané, že mu bola predložená dohoda o prevode členských práv a povinností uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 2/ z 26. augusta 2005 a že akceptoval žalobcu ako užívateľa, keďže od neho prijíma platby za náklady spojené s užívaním bytu a nedoplatky, teda o predmetnej dohode vedel. Neuviedol na základe čoho, z akého titulu akceptoval žalobcu ako užívateľa bytu, ak nie z dohody o prevode členských práv a povinností. Tiež za nedôvodnú vyhodnotil námietku žalovanej 3/ o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, pretože predmetom konania je aj určenie neplatnosti dohody uzavretej medzi ňou a žalovaným 2/. Nevykonanie navrhnutých špecifikovaných dôkazov odôvodnil tým, že nemajú súvis s predmetnou vecou a sú pre konanie irelevantné. Pokiaľ ide o svedkyňu K. poukázal už na vykonanie dôkazu jej výsluchom a vyhlásenie o zbavení mlčanlivosti T. L. predložené nebolo. Pokiaľ sa nezaoberal všetkými argumentami a námietkami tak tak urobil preto, že nepovažoval odpoveď na ne za rozhodujúce pre rozhodnutie v danej veci. Výrok o trovách konania odôvodnil § 151 ods. 3 OSP.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaných 1/ a 3/ rozsudkom z 26. apríla 2017 sp. zn. 2 Co 99/2016 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %. Dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania a stotožnil sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnostiach poukázal. Na doplnenie iba uviedol, že pokiaľ išlo o odvolaciu námietku žalovanej 3/ t. j., že nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má, uviedol, že žalovaný 2/ a dedič po poručiteľke (F. Q.) uzavreli 9. septembra 2004 dohodu o prevode členských práv a povinností s totožným obsahom ako ju následne 26. augusta 2005 uzavrel žalovaný 2/ so žalobcom. Obe dohody boli viazané na rovnaký moment účinnosti, t. j. právne následky týchto dohôd mali nastať vtedy, ak súdny spor na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 14 C 48/1996 skončí v prospech prevodcu, a zároveň budú vykonané príslušné úradné rozhodnutia, na základe ktorých bude prevodca členom bytového družstva a nositeľom príslušných členských práv a povinností. Odvolací súd mal za to, že napriek tomu, že prvá dohoda ešte nenadobudla účinnosť, žalovaný 2/ bol oprávnený tieto práva s rovnakými odkladacími podmienkami previesť na žalobcu. Tieto práva žalovaný 2/ postúpil žalobcovi, pričom účinnosť druhej dohody bola viazaná na rovnaký moment, ako účinnosť prvej dohody. Odvolací súd v tomto smere poukázal na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, nakoľko v niekoľkých rozhodnutiach (nejudikovaných) bolo ustálené, že je možné realizovať aj postúpenie reštitučných práv, hoci tieto práva ešte neboli priznané príslušným správnym orgánom - Slovenským pozemkovým fondom. Nejde síce o rovnakú právnu situáciu, ale dispozíciu s týmito právami podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné obmedziť až nadobudnutím ich vlastníctva. Zmluvu o postúpení práv s odkladacími podmienkami je možné uzavrieť aj za situácie, že prevodca nemá práva vo výlučnom vlastníctve, avšak za podmienky, že tieto práva nadobudne do vlastníctva najneskôr momentom účinnosti zmluvy o postúpení práv, pričom moment účinnosti druhej zmluvy nenastane skôr, ako moment účinnosti prvej zmluvy. Preto na námietku odvolateľov neprihliadol. Pokiaľ išlo o označenie žalovaného 2/ ako splnomocneného zástupcu dediča odvolací súd uviedol, že jeho konanie treba vyhodnotiť s poukazom na § 33 ods. 2 OZ, ako konanie bez splnomocnenia. Ak prekročil svoje oprávnenia konať za splnomocniteľa, je z tohto konania zaviazaný sám, ibaže ten, za koho konal, právny

úkon dodatočne bez zbytočného odkladu schváli. Ak splnomocniteľ neschváli prekročenie splnomocnenia, alebo ide o konanie bez splnomocnenia, môže osoba, s ktorou sa konalo, od splnomocnenca požadovať buď splnenie záväzku alebo náhradu škody spôsobenej jeho konaním. Uvedené neplatí, ak osoba, s ktorou sa konalo, o nedostatku splnomocnenia vedela. Teda ak žalovaný nemal splnomocnenie od dediča, konal sám za seba, nakoľko na neho boli tieto práva dedičom po poručiteľke prevedené s odkladacími podmienkami. Preto ani túto námietku nepovažoval za dôvodnú. Pokiaľ ide o námietku premlčania, táto v danej veci nemá význam, pretože ide o určovaciu žalobu a hoci sú dané práva majetkovými právami je nepochybné, že ide o určenie vlastníckeho práva, ktoré sa nepremlčuje. Podľa názoru odvolacieho súdu čl. IV. bod 3 predmetnej dohody vyjadruje iba zmluvnú povinnosť dohodnutú v zmluve, pričom jej nesplnením vzniká prípadný nárok na náhradu škody. Keďže absentuje následok nesplnenia, nie je možné predmetný článok vyhodnotiť ako rozväzovaciu podmienku, ale iba ako zmluvnú povinnosť. Preto ani k týmto námietkam odvolateľov neprihliadol. Zdôraznil, že súd prvej inštancie vyhodnotil v rámci skutkového stavu, že žalobca predmetnú dohodu predložil žalovanému 1/, s čím sa stotožnil a dohoda nadobudla účinnosť 12. júla 2011, t. j. právoplatným skončením konania o neplatnosť závetu a následne právoplatnosťou osvedčenia o dedičstve. Za dôležité považoval zdôraznenie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení aj z dôvodu, že prevodom členských práv a povinností nevzniká zo zákona novému členovi nájom bytu, ale vznikne mu iba právo na uzavretie nájomnej zmluvy. Bez určenia vlastníctva členského podielu sa nemôže žalobca domáhať uvedených práv. Poukázal na predpoklady riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré boli v danej veci splnené. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podali dovolanie žalovaný 2/ a žalovaná 3/.

4. Žalovaný 2/ podal dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, ako aj z dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP, lebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mal za to, že odvolací súd dal prednosť fiktívnemu právu žalobcu pred legitímnym právom žalovanej 3/ a vo vzájomných súvislostiach prejudiciálne neskúmal platnosť dohody z 26. augusta 2005 ako právneho úkonu a zaoberal sa iba jej následkami, ale predovšetkým nesprávne posúdil naliehavosť právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, čím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedol, ktoré, v dovolaní citované, body odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu považuje za nesprávne právne posúdenie veci. Ďalej, že právne posúdenie veci odvolacím súdom založené na záveroch súdu prvej inštancie vychádza z toho, že dohoda o prevode členských práv a povinností z 26. augusta 2005 je platná a následne opísal úvahy, ktorými tento záver odvolací súd odôvodňuje. Namietal závery odvolacieho súdu (posúdenie skutkových a právnych okolností námietky premlčania a naliehavosti právneho záujmu) vedúce k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie, rozpor so zákonom, pričom citoval príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, čl. I. bod 6 dohody z 26. augusta 2005 a následne podrobne rozviedol, z akých dôvodov sa nestotožňuje s názorom súdov nižších inštancií. Výtkol odvolaciemu súdu, že nedal odpovede na jeho rozhodujúce námietky ohľadom platnosti dohody z 26. augusta 2005, čo považuje za porušenie práva na spravodlivý proces. Odvolací súd sa podľa neho správne nevysporiadal ani s námietkou týkajúcou sa aktívnej legitímácie žalobcu, naliehavosti právneho záujmu, premlčania, ani s nesprávnym označením predmetného bytu vo výrokovej časti rozsudku a že namiesto ustanovení Obchodného zákonníka aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je podľa neho daný tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky naliehavého právneho záujmu odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď následne citoval z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 36/2008 z 25. júna 2008, čo je (vo všeobecnosti) základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ OSP. Tiež z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 112/2011 z 6. marca 2012 časť, v ktorej uviedol, čo považuje (vo všeobecnosti) súdna prax za určovací návrh v zmysle § 80 písm. c/ OSP. Žalobca podľa neho nepreukázal v konaní naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení a rozviedol z akých dôvodov. Odôvodnenie odvolacieho súdu, založené na judikatúre o postúpení reštitučných práv, považoval za nenáležité, nesúvisiace s prejednávanou vecou. Za nesprávne považoval aj vyhodnotenie námietky premlčania tak

súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom. Namietal, že súdy žiadnym spôsobom nevysvetlili, ako sa mohol stať žalobca nositeľom členských práv a povinností najneskôr 19. októbra 2011, keď ich nositeľom bol on od 2. septembra 2011 a od 27. septembra 2011 žalovaná 3/. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nepreskúmateľné nielen preto, že neboli vykonané navrhnuté dôkazy, ale hlavne preto, že odvolací súd nevenoval náležitú pozornosť dôvodom odvolania a nesplnil si povinnosť skúmať prejudiciálnu otázku. Nedostal príležitosť svoje námietky obhájiť na pojednávaní v odvolacom konaní, v dôsledku čoho bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Navrhol, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu zamietne, alternatívne rozsudky súdov nižšej inštancie zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. K dovolaniu žalovaného 2/ sa písomne vyjadril žalobca. Navrhol ho odmietnuť a rozhodnúť o trovách dovolacieho konania. Uviedol, že pokiaľ žalovaný 2/ uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, tak v danom prípade neprichádza do úvahy použitie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, pretože je vecne správne a stotožnil sa s dôvodmi napadnutého rozsudku. Preto rozsudok odvolacieho súdu nemusel obsahovať ďalšie dôvody (§ 387 CSP). Odvolací súd však na doplnenie uviedol ďalšie dôvody zaoberajúc sa podstatnými námietkami žalovaného 2/ v jeho odvolaní. Rozsudok súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je nevyhnutné posudzovať v ich spojitosti. Tieto rozsudky citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery, ktoré aj dôkladne odôvodnili. Odôvodnenie rozhodnutia má náležitosti podľa § 393 CSP. Pokiaľ žalovaný 2/ vytýkal nedostatky v „nevykonaní navrhnutých dôkazov“ prípadne nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, tak poukázal na to, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (strany sporu) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a ďalšie). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila. Odvolací súd mohol rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, čo preto nemôže byť dôvodom porušenia procesných práv žalovaného 2/. Teda dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP nie je daný. Pokiaľ žalovaný 2/ uvádza dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, tak v celom svojom dovolaní neuviedol žiadne rozhodnutia najvyššieho súdu, od ktorých malo prísť k údajnému odklonu. Jediné rozhodnutia, na ktoré poukázal, boli rozhodnutia týkajúce sa naliehavého právneho záujmu. Avšak rozhodnutia, na ktoré poukázal, sú všeobecného charakteru. Otázke naliehavého právneho záujmu sa venoval súd prvej inštancie aj odvolací súd, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil existenciu naliehavého právneho záujmu. Doplnil, že nežiadal určenie „len“ neplatnosti prevodu členských práv medzi žalovanými 2/ a 3/, ale aj určenie, že je vlastníkom členských práv (teda nie nejakú predbežnú otázku, ale jasné určenie vlastníka týchto práv). Takéto rozhodnutie vie definitívne vyriešiť jeho právne vzťahy, pretože určilo, že je vlastníkom členských práv a tým môže uplatňovať všetky práva člena družstva voči žalovanému 1/, pričom tomuto nebráni okolnosť, že žalovaná 3/ je v súčasnosti zapísaná ako vlastníčka predmetného bytu v katastri nehnuteľností, pretože reálne touto vlastníčkou nie je. Žiadal aj určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/, v ktorej časti súd vyčlenil vec na samostatné konanie. Rozsudok je tiež riadne vykonateľný a žalovaný 2/ sa snaží túto vykonateľnosť oddialiť. Žalovaný v dovolaní uvádza skutočnosti, ktoré uvádzal aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, aj v odvolaní. S argumentáciou žalovaného 2/ sa odvolací súd riadne vysporiadal. Skutočnosť, že žalovaný 2/ má iný právny názor, resp. inú predstavu o výsledku súdneho sporu, nie je relevantným dôvodom pre nesprávnosť napadnutého rozsudku. Následne vo vyjadrení k dovolaniu žalobca reagoval na jednotlivé dôvody uvádzané v dovolaní a uzavrel, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd po vykonaní riadneho a dostatočného dokazovania riadne zistil skutkový stav veci a správne právne posúdil danú vec. Poukázal na čl. 4 CSP, keď vzhľadom na skutkový stav, zaplatenie odmeny pre žalovaného 2/ za prevod členských práv, je existencia vlastníctva členských práv na jeho strane v súlade s princípmi spravodlivosti.

6. Žalovaná 3/ napadla rozsudok krajského súdu z dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa

odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V ďalšom poukázala na skutkový stav a doterajší priebeh konania, z ktorého, ako uviedla, vyplýva, že žalobca sa nikdy nestal vlastníkom členských práv, nakoľko v čase uzavretia dohody z 9. septembra 2004 sám nebol vlastníkom a opačný názor by bol v rozpore so zásadou „nemo plus iuris“, teda dohoda je neplatná a žalovaného 2/ nezaväzuje. Uviedla, že právne účinky podmieneného právneho úkonu nastávajú ex nunc, inak je tomu v prípade p. Q., ktorý bol dedičom po zomrelej, pričom ex lege ako dedič vstúpil do práv po zomrelej okamihom jej smrti, preto bol oprávnený uzatvoriť dohodu s odkladacou podmienkou. Poukázala na záväzný právny názor najvyššieho súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 7 Cdo 401/2014 z 24. marca 2015, z ktorého vyplýva, že prelomenie princípu nemo plus iuris je prípustné len vtedy, ak to ustanovuje právny predpis. Ďalej rozviedla, v čom vidí nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Mala za to, že v prejednávanej veci neobstojí poukaz na postúpenie práv v reštitučných veciach a pokiaľ odvolací súd opiera svoj právny názor o rozhodnutia v reštitučných veciach, je potrebné prihliadnuť aj na judikatúru najvyššieho súdu, ktorá zohľadňuje princíp nemo plus iuris v súvislosti s reštitúciami napr. v rozsudku 1 Sžr 6/2011. Obdobne v rozsudku sp. zn. 1 Sžr 142/2011 zo 14. augusta 2012, sp. zn. 1 Sžr 72/2011 zo 14. februára 2012. Za nesprávne právne posúdenie považovala výklad odvolacieho súdu ohľadne rozvázovacej podmienky. Na preukázanie ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ohľadom aplikácie princípu nemo plus iuris odkázala na rozhodnutia - uznesenie NS SR sp. zn. 2 MCdo 20/2011 z 18. decembra 2012, uznesenie NS SR sp. zn. 5 MCdo 12/2011 z 29. apríla 2014, uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 107/2011 z 30. mája 2012. Ďalej namietala nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, pričom poukázala na podmienky a východiská pre úspešnosť určovacej žaloby a uzavrela, že výsledok konania vo svojej podstate nesmeruje k objektívnemu zlepšeniu postavenia žalobcu vo vzťahu k užívaniu bytu a práve naopak tento vyvolá iba nevyhnutnosť ďalších súdnych konaní, nie je možné v tomto prípade hovoriť o existencii naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti dohody z 27. septembra 2011 a vlastníckeho práva k členským právam a povinnostiam v bytovom družstve. Uvedený názor podporila poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 112/2004, z ktorého citovala. Uviedla, že ustálenosť rozhodovacej praxe súdom v zmysle uvedeného názoru vyplýva aj z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 144/2010 z 30. marca 2011, z ktorého vyplýva naliehavosť právneho záujmu ako podmienky procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ OSP. V súvislosti s uvedeným názorom poukázala aj na rozsudok NS ČR sp. zn. 22 Cdo 797/2000 zo 6. marca 2001. Na základe uvedeného mala za to, že naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení nebol daný, nakoľko ani jeho úspech v tomto konaní neprinesie žiadnu zmenu v jeho právnom postavení vo vzťahu k bytu, pričom uvedená skutočnosť predstavuje taký nedostatok konania, pre ktorý mala byť žaloba zamietnutá. Na záver zhrnula, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, za súčasnej absencie dôvodov pre neprípustnosť dovolania v zmysle § 422 CSP, pričom touto právnou otázkou bola aplikácia princípu „nemo plus iuris“.

7. K dovolaniu žalovanej 3/ sa písomne vyjadril žalobca. Uviedol, že žalovaná 3/ v celom dovolaní neuviedla žiadne rozhodnutia najvyššieho súdu, od ktorých malo prísť k údajnému odklonu, týkajúce sa prevodu práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve, hoci v celom dovolaní uvádza, že súd nesprávne právne posúdil túto otázku prevodu členských práv v družstve. Z toho dôvodu mal za to, že žalovaná 3/ nesprávne uvádza dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, resp. nepreukázala žiadne rozhodnutie týkajúce sa prevodu členských práv v družstve, od ktorého by sa mal súd prvej inštancie ako aj odvolací súd odkloniť. Preto nie je daná prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Napriek tomu sa následne vyjadril k tvrdeniam žalovanej 3/ a poukázal na to, že pokiaľ žalovaná 3/ odkazovala na pripojené rozhodnutia najvyššieho súdu, tak tieto riešia úplne iné právne otázky, nemajú vôbec súvis s touto prejednávanou vecou, resp. ide len o všeobecné konštatovanie zásady „nemo plus iuris“ bez akejkoľvek novej aplikácie na tento prípad. Uzavrel, že pokiaľ odvolací súd použil paralelu s postúpením reštitučných nárokov, tak ju použil v súlade s právnou logikou. Podstatné však je, že žalovaná 3/ žiadnym spôsobom nevyvrátila právny názor, že zmluvu o postúpení práv odkladacími podmienkami je možné uzavrieť aj za situácie, že prevodca nemá práva vo výlučnom vlastníctve, avšak za podmienky, že tieto práva nadobudne do vlastníctva najneskôr momentom účinnosti zmluvy o postúpení práv, pričom moment účinnosti druhej zmluvy nenastane skôr, ako moment účinnosti prvej zmluvy. A tento názor nie je vôbec v rozpore so zásadou „nemo plus iuris“.

Následne sa zaoberal rozborom jednotlivých rozhodnutí uvádzaných v dovolaní, ktoré sú podľa neho irelevantné, resp. nepreukazujú žiadny rozpor právneho záveru odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o odklon od právneho názoru naliehavého právneho záujmu, uvádzané rozhodnutia sú všeobecného charakteru a tejto otázke sa venovali sudy nižšej inštancie. Za nesprávny, z uvedených dôvodov, považoval názor, podľa ktorého je napadnutý rozsudok nevykonateľný a nemôže ním nič získať. Uzavrel, že žalovaná 3/ v dovolaní uvádza skutočnosti, ktoré uvádzala aj pred súdom prvej inštancie a aj v odvolaní, s ktorými sa sudy vysporiadali a napokon poukázal na čl. 4 CSP.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolania treba odmietnuť.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

13. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

14. Dovolací súd zistil, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnené osoby (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovoláním napadli rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, teda ide o rozhodnutie vo veci samej.

15. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania vyvodzovanú žalovaným 2/ z § 420 písm. f/ CSP.

16. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

17. V súvislosti s námietkou žalovaného 2/ o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

18. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

19. V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení svojho (dovolaním napadnutého) rozsudku rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP a podrobne sa vysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami. Dospel k záveru, že v prejednanom prípade konkretizované odvolacie dôvody nie sú opodstatnené. V celom rozsahu sa stotožnil so správnymi skutkovými zisteniami i právnym posúdením a napokon aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukázal (§ 387 ods. 2 CSP) a na doplnenie uviedol aj ďalšie odôvodnenie zaoberajúce sa práve podstatnými námietkami žalovaného 2/. Napokon rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné posudzovať v ich spojitosti. Rozsudky súdov nižšej inštancie citovali ustanovenia, ktoré na danú vec aplikovali a z ktorých vyvodili právny záver, ktorý následne podrobne, zrozumiteľne odôvodnili. Preto odôvodnenie odvolacieho súdu má náležitosti v súlade s § 393 CSP. Z toho, že žalovaný 2/ nesúhlasí so závermi súdov nižších inštancií a že neprijal ich právne argumenty nemožno vyvodit', že by bol rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný a neodôvodnený. Za procesnú vadu podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd nerozhodol a neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného 2/.

20. Pokiaľ žalovaný 2/ tvrdil, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu dôkazov, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) dospel k záveru, že uvedené nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu a tiež nesprávne právne posúdenie veci.

21. Dovolací súd poukazuje na to, že aj podľa názoru Ústavného súdu SR prípadná nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu, neúplne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci nezakladajú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP (I. ÚS 61/2019).

22. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje vadu § 420 písm. f/ CSP z toho, že odvolací súd nenariadil pojednávanie tak treba uviesť, že v danom prípade nebolo potrebné zopakovať dokazovanie a ani dôležitý verejný záujem nevyžadoval nariadenie odvolacieho pojednávania. Preto nenariadením pojednávania na krajskom súde nedošlo k porušeniu práva žalovaného 2/ na spravodlivý proces.

23. Z uvedených dôvodov žalovaný 2/ neopodstatnene namieta existenciu procesnej vady konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

24. Žalovaný 2/ podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalovaný 2/ v dovolaní síce tento dovolací dôvod uplatnil, ale nevymedzil ho spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

26. Žalovaný 2/ v dovolaní uviedol, že ho podáva z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), ale nekonkretizoval právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorú mal podľa neho odvolací súd vyriešiť nesprávne. V dovolaní vyjadril nesúhlas s právnymi závermi odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie. Uvedené odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu však významovo nezodpovedajú požiadavkám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

27. Podľa názoru žalovaného 2/ je jeho dovolanie prípustné aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

28. Obsah pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ vysvetlil najvyšší súd v judikáte R 71/2018. Konštatoval tiež, že ak je prípustnosť dovolania vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je na dovolateľovi, aby ním tvrdený odklon doložil bližšou konkretizáciou rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (R 83/2018, 1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorej otázky, významovo nezodpovedá § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Najvyšší súd nemôže posudzovať všetky procesnoprávne a hmotnoprávne otázky, ktoré pred ním skúmali a riešili prvoinštančný a odvolací súd (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017). Nie je ani oprávnený z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu, týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; inak by totiž uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.

H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017). Tieto právne náhľady najvyššieho súdu považuje ústavný súd za „ústavne udržateľné“ (I. ÚS 296/2019).

29. Podľa žalovaného 2/ sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, pričom v dovolaní neuviedol žiadne rozhodnutia NS SR týkajúce sa prevodu práv a povinností spojených s členstvom v SBD, napriek tomu, že podľa jeho názoru súd nesprávne právne posúdil práve otázku prevodu členských práv a povinností. Rozhodnutia, na ktoré v dovolaní poukázal (sp. zn. 1 Cdo 36/2008, sp. zn. 3 Cdo 112/2011), boli rozhodnutia týkajúce sa naliehavého právneho záujmu, ktoré sú však všeobecného charakteru. Poukazujú na to, že nie je naliehavý právny záujem (na požadovanom určení), ak ide len o vyriešenie predbežnej otázky, alebo ak sa takým rozhodnutím definitívne neodstráni stav ohrozenia práva žalobcu. Žalovaný 2/ však ním uvedené rozhodnutia nijako neaplikoval na danú vec, lebo neuviedol a nekonkretizoval ako s prejednávanou vecou súvisia a napokon ani neuviedol, ako by práve z týchto rozhodnutí vyplývalo, že nebol daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Otázke naliehavého právneho záujmu sa podrobne venovali aj súdy nižšej inštancie v odôvodnení svojich rozhodnutí, pričom sa tým vysporiadali aj s argumentáciou žalovaného 2/ na túto otázku. Pokiaľ v tejto súvislosti žalovaný 2/ namietal skutkový stav treba uviesť, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Preto pokiaľ žalovaný 2/ v častiach dovolania vysvetľuje určité okolnosti iným skutkovým stavom, nie je možné na tieto prihliadať, lebo sú pre rozhodnutie irelevantné. Ani polemika žalovaného 2/ vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania súdmi nižšieho stupňa významovo nezodpovedá požiadavkám vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

30. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľ neopodstatnene namieta, že odvolací súd sa svojimi právnymi závermi odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe prezentovanej v ním uvedených rozhodnutiach.

31. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného 2/ nevyplýva z § 420 CSP, ale ani z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vzhľadom na to odmietol jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti namietajúcej vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP.

32. Žalovaná 3/ prípustnosť jej dovolania vyvodzovala tiež z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V dovolaní jednak nekonkretizovala právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorú tento riešil nesprávne. Neuviedla ani žiadne rozhodnutie NS SR týkajúce sa prevodu práv a povinností spojených s členstvom v SBD, čo bolo predmetom konania, keď namietala, že súd túto otázku vyriešil nesprávne. Pokiaľ žalovaná 3/ poukázala na právne závery v uvedených rozhodnutiach, tak tieto riešia úplne iné právne otázky, ktoré nemajú súvis s prejednávanou vecou, resp. ide len o všeobecné konštatovanie zásady „nemo plus iuris“ bez novej aplikácie na danú vec. Konkrétne rozhodnutie sp. zn. 7 Cdo 401/2014 z 24. marca 2015, ktorým bolo odmietnuté dovolanie z dôvodu neprípustnosti, len v závere uvádza všeobecné právne hodnotenie výnimky zo zásady „nemo plus iuris“ a to s odkazom na aplikáciu § 61 Exekučného poriadku. Teda s danou vecou nemá žiadny súvis. Ani ostatné uvádzané rozhodnutia nemajú s prejednávanou vecou žiadny súvis, z čoho je zrejmé, že žalovaná 3/ nepreukázala žiaden odklon od existujúcej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pretože ňou uvedené rozhodnutia sú pre danú vec irelevantné. Rozhodnutie sp. zn. 4 Obdo 30/2007 sa týka uplatnenia nároku na uhradenie špecifikovanej sumy titulom nezaplatenia faktúry za vykonané práce v súvislosti s ekologickou haváriou, keď dovolací súd konštatoval, že „základnou otázkou pre posúdenie správnosti právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu je, či odvolací súd rozhodol v súlade so zákonom, keď dospel k záveru, že z dôvodu, že S. uhradila žalovanému škodu vo výške 7 236 €, bola odkladacia podmienka uvedená v objednávke žalovaného splnená a či vzťahy medzi účastníkmi sú upravené podľa Občianskeho alebo Obchodného zákonníka“. Rozhodnutia sp. zn. 1 Sžr 6/2011 a sp. zn. 1 Sžr 142/2011 sú rozhodnutiami odvolacieho (nie dovolacieho) súdu, preto ich nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Rozhodnutie sp. zn. 2 MCdo 20/2011 rieši otázku dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z.z., ktorá neprelamuje zásadu „nemo plus iuris“ (ako dražba podľa

zákona č. 233/1995 Z.z.) a s danou vecou nemá žiadny súvis. Rozhodnutie sp. zn. 5 MCdo 12/2011 rieši otázku aplikácie § 243d ods. 2 OSP vo vzťahu k prelomeniu zásady „nemo plus iuris“ a tiež nemá s danou vecou žiadny súvis. Obdobne aj rozhodnutie sp. zn. 6 Cdo 107/2011. Aj rozhodnutia (sp. zn. 3 Cdo 112/2004, sp. zn. 3 Cdo 144/2010), na ktoré poukázala v súvislosti s naliehavým právnym záujmom sú všeobecného charakteru, ktoré len poukazujú na to, kedy nie je - vo všeobecnosti - naliehavý právny záujem na požadovanom určení daný. Napokon rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 797/2000 nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (sú to „len“ rozhodnutia NS SR).

33. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej 3/ z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva. Preto jej dovolanie (ako dovolanie žalovaného 2/) tiež odmietol (§ 447 písm. f/ CSP).

34. O náhrade trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.